

BUDA-PESTA
5 Fauru st. r.
18 Fauru st. n.

Va esi duminec'a.
Redact.: strad'a Havas nr. 1.

Nr. 6.

ANULU XIII.
1877.

Pretiulu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$ de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Romani'a 2 galbeni.

DÓMNA STANCA.

— Studiu istoricu. —

(Urmare)

Intrarea Românilor în Belgradu, capital'a princilor Transilvaniei, se seversi cu cea mai marézia pompa; acea di erá pote cea mai stralucita din cele ce viitorulu reversá lui Mihaiu si socieei sale. Vuetulu clopotelor, bubuitulu tunurilor, resunetulu trimitielor, tobelor, buciuneloru insgomotá aerulu. Înainte mergeau boerii calare printre rândurile dese ale soldatilor; dupa ei 8 cai frumosu insielati numai in auru si argintu erau trasi de capestru; apoi Mihaiu pe unu armasaru, imbracatu in cele mai scumpe haine, avendu in fatia-i stégurile lui Andreiu Bathori, luate in batalia, desfacute si aplecate in semnu de supunere a Transilvaniei; alaturi dómna Stanca cu copíii sei; in drépt'a, in stang'a si la urma alti boeri calari; ér poporulu din tóte partile se imbuldiá cu strigatele neprecurmante de bucuria⁽⁶⁴⁾.

De si inim'a de femeia se 'ncanta si lacomesce de pe pompa si putere, dómna Stanca singura in veseli'a generala pastrá o figura melancolica. Ea vediuise prin cát gertfe se innaltiase Mihaiu ací, si geniulu batalielor

rosiu de sânge, si pericolulu cu capulu de Medusa, steteau pururea in minte-i. Unu neastimperu — presimtire a unei nenorociri ce ne amenintia — stapania tóte miscările sale. Onorurile mari ce i se aducea, cá unei craiese, o obosiá mai multu decâtú s'o multiamésca; si adesea retrasa in fundulu palatului de sgomotu si de fastidiulu Curtii, dedea sboru slobodu tristelor sale gândiri.

Candu ucigasii Cardinalului Andreiu Báthori adusera cá daru lui Mihaiu capulu nefericitului principé, cu nadejde de resplatire pentru criminal'a loru fapta, Stanca ce erá presint la asta jalnica priveliste fu podidita de lacrimi. Intrebata de Mihaiu, de ce plâng, ea respunse cu adanci suspine si cá o profetía: „Ceea ce s'a intemplatu lui, ti-se pote si tie si a-cestuiia (aretandu pe fiulu loru Nicolae) totu astfelu sè se intemplete!“ Domnulu miscatu de aceste cuvinte, si gândindu la nestatornicia sortii omenesci si-intórse fati'a cá sè-si ascunda lacrimile, esclamandu: „O! seraculu Popa! seraculu Popa!“⁽⁶⁵⁾ Cautandu-se si trupulu, dupa indemnulu Stanchii, si alu logofetului

⁽⁶⁴⁾ Bethlen, IV, 431 seq.

⁽⁶⁵⁾ Bethlen, IV, 461.

Nr. 2 alu Siedietórei a aparut la 1 fauru cu urmatorulu cuprinsu: Poporului romanu, poesia de Iosif Vulcanu, — *Biblioteci poporale*, de Marcu E-milianu, — De vre? poesia de T. Margineanu, — Ghicituri pròspete de Ionu Croitoru, — Doina si hore din Bucovina, — Lécu de friguri, — anecdota, — Hodoroseu si Troscu, — Dicatòre romane, — Ce e nou in tiéra si lume. — Pretiulu pe anu 1 fl.

La Aradu a aparut: „Biseric'a si scol'a,” fòia bisericésca, scolastica, literaria si economica. Nrulu primu e bine compusu si frumosu tiparit. I dorim viétia lunga. Redactorulu acestei foi e dlu Vincentiu Mangra.

„**Africa si espeditiunea lui Cameron**“ de Maria Gr. Stefanescu, este titlulu unei brosiure, ce ni-a sosit din Bucuresci. Brosiur'a e bine scrisa si e vrednica de incuragiarea publicului.

Suvenirea mortilor.

Ludovicu Munteanu, fostu cancelistu c. r. de pretura, unu barbatu cu bune simtieminte romanesce, a repausatu la Hatiegu in 6 l. c. in etate de 41 ani, lasandu in doliu pe soci'a sa Fira n. Baiasiu, pe flic'a sa Lucretia si unu numeru mare de rudenii si amici.

Ghicitura de siacu de Anastasia Tempea n. Suciu.

	dri.	A-		e-	san-	
lec-	besi	le	si-	in	ar-	cre-
ste-	liu	san-	in-	De	In	po-
	ee	Va-			di	mo-
	De	ta			se	bol-
na	ces-	co-	ni-	tea	le	Candu
'n-	na-	ta	Lu-	resci,	Din	'n-
	ro-	ce			nop-	ce-

Se poate deslegá dupa saritulu calului.

Deslegarea ghiciturei din nr. 3: „Ghicitura.“

Bine au deslegat'o stimatele nòstre abonante: Maria Vladu, Amalia Popu, Septimia Popoviciu, Efemiu Ardeleanu.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Koci in Pest'a. 1877. Calea tierei nr. 39.

Cuthia de epistole.

— Respunsuri. —

3. Declamatòrea. Damelor romane declamatòre se recomanda atâtu pentru concerte, cătu si pentru alte ocazuni — intre altele — „Copil'a frumosa,” de Iustinu Popfiu, — „Perulu de aur” de I. Lapedatu, — „Orfan'a din munti“ de Andrei Muresianu, — „Strain'a“ de Iulianu Grozescu. — *Emilia L.*

4. Curatfìre de toaleta. Este mai bine sèti tramiti la curatitoru toalet'a de creplisse; numai asiá poti fi linisita, că nu se va ruiná. La lucrulu acest'a se poftescu mani eserciate. — *Eufemia.*

5. Gatire de dantele. Nu se poate descrie asiá pe scurtu. Mai bine e sè te adressezi in persona la cutare maestra! — *Amalia.*

— Intrebàri. —

8. Studentu romanu in Lipsca. Asiu dorí se sciu, afla-se vr'unu studentu romanu din Austro-Ungaria la universitatea din Lipsca? Carei specialitate s'a devotatu? Ce stipendiu primesce si din ce comitat este? — *Eufimia.*

9. Note romanesce. Binevoiti a-mi spune, că unde asiu puté capetá mai siguru note musicale de cantari romane, pentru societate, quartetu? — *Ecatarina M.*

Post'a Redactiunii.

Cernauti. Mórtea unui teologu de siguru e unu evenimentu tristu, că si alu ori carui omu; cu toté aceste inse nu se poate cantá că:

O veste 'ntristatòre Carpatii adi petrunde,
Si-unu gemetu greu s'aude, de echo ce respunde;
Acest'a se latiesce, si-adusu fiindu de ventu,
Vibréza 'n Bucovina că dintr'unu tristu mormentu.

Melancoliculu. Nu posede nici unu sboru poeticu. Traducerea se va publicá. Cine e autorulu ei?

In versurile: La o copila, Din amoru, este talentu. Dar inca nu sunt pentru publicitate.

A dòu'a editiune din „Goronulu lui Horia“

legenda
de
Iosifu Vulcanu

a aparut de sub tiparu in septeman'a trecuta. Pretiulu unui exemplaru e numai 5 cruceri; dar mai putine decât 10 exemplare nu se tramtut. Banii sunt a se tramite inainte la redactiunea acestei foi.